

Ludmila CORGHENCI,
ORDID 0000-0002-0248-9108
**Biblioteca Națională
a Republicii Moldova**

Rezumat: *Articolul prezintă monografia „Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova: starea de fapt și perspective”, semnată de către doctorul în științe ale comunicării Lilia Povestca. Lucrarea este editată sub egida Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.*

Cuvinte-cheie: *formare profesională continuă, competențe, personal de specialitate*

Abstract: *This article presents the monograph "Continuous professional education of specialized library staff in the Republic of Moldova: Current status and future perspectives", signed by Lilia Povestca, doctor of communication sciences. Work under review is published by the National Library of the Republic of Moldova.*

Keywords: *continuous professional education, skills, specialized staff*

Monografia intitulată „Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova: starea de fapt și perspective” este semnată de către doctorul în științe ale comunicării Lilia Povestca [4].

La o distanță relativ scurtă de timp de la susținerea cu brio a tezei de doctor în științe ale comunicării (octombrie 2024), Lilia Povestca vine cu o premieră editorială în contextul sistemului de publicații de profil. Ca produs științific, elaborat și editat sub egida Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova [4], monografia „reprezintă rezultatul unei cercetări complexe dedicate analizei aprofundate a proceselor de formare profesională continuă, dintr-o perspectivă sistemică și contextualizată, în consonanță cu transformările societății informaționale...”, afirmă Elena Pintilei, autorul „Cuvântului-înainte” [4, p. 5].

Este vorba despre cercetarea unei teme relativ neexplorate, precum și despre complexitatea și explorarea meticuloasă a acesteia, despre interpretarea din varii perspective. Meritul cel mai mare al acestei lucrări este că readuce în prim-planul comunității profesionale și academice (și nu doar!) orientările-cheie pentru cei, care

au „îmbrățișat” profesiunea de bibliotecar: adaptabilitate (învățarea continuă schimbă, ajută să fii prezent și să rămâi), perspectivă și creștere (formarea continuă oferă oportunități de a adăuga noi perspective, competențe concurențiale).

Structura lucrării:

- *Cuvânt-înainte* – semnat de către Elena Pintilei, director general al BNRM; în care este specificat rolul formării profesionale continue (FPC) ca vector al dezvoltării instituționale și profesionale, moderat de factorii de decizie, economici și tehnologici, dar îndeosebi de fiecare angajat al bibliotecii;
- *Introducere*, în care se argumentează actualitatea și importanța temei, mai ales în condițiile numărului redus de personal de specialitate în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, deficitul de competențe speciale, criza pe care o traversează formarea profesională inițială;
  - *Capitolul 1 „Fundamente teoretice și metodologice ale sistemului de formare profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci”* prezintă argumentat conceptele de bază ale FPC ca un fenomen complex, identificând interconectarea și interdependența elementelor. Abordând sis-

temic FPC (aspect forte al lucrării), autorul vine cu un model de FPC ca sistem deschis, cu elemente și interacțiuni între acestea, care conduc la evoluarea bibliotecii.

Conținutul capitolului 1 este o relevantă demonstrare a punerii în dialog a actanților FPC: decidenți, fondatori de biblioteci, manageri, formatori și formabili... Autorul ne duce cu gândul la un concept important, care ar trebui acceptat de fiecare bibliotecă – *cultura învățării*, care presupune soliditate socială rezistentă, finanțare suficientă și mobilizarea resurselor, valorizarea educației și a învățării pe tot parcursul vieții, tehnologie accesibilă și judicios utilizată, dezvoltarea spațiilor și asigurarea condițiilor de învățare, integrarea mecanismelor de recunoaștere a învățării etc. [1];

- *Capitolul 2 „Dezvoltarea formării profesionale continue în instituțiile infodocumentare din Republica Moldova”* reflectă repere în timp privind FPC, analiza situației actuale a procesului în funcție de patru aspecte: nivelul de studii, categoria de calificare, participare la instruirii și timpul alocat instruirii. Autorul se impune prin analize ale ofertelor educaționale ale prestatorilor de instruirii, ale formelor și metodelor de organizare a FPC, identificând probleme legate de pregătirea și competențele bibliotecarilor;
- *Capitolul 3 „Optimizarea sistemului de formare profesională continuă a personalului din bibliotecile Republicii Moldova”* – prezintă rezultatele studiului național privind nivelul de funcționare a sistemului de FPC, analiza tendințelor de dezvoltare a FPC la nivel internațional și, ca urmare, autorul formulează tendințele principale ale FPC la nivel național: obligativitatea și continuitatea procesului de FPC, recomandări concrete privind formarea bibliotecarilor în documentele legislative și de reglementare, asigurarea calității și dezvoltării de competențe, diversificarea surselor de finanțare a FPC, intensificarea relațiilor colaborative între prestatorii de instruirii pentru bibliotecari, utilizarea tehnologiilor informaționale și instruirii la distanță, alinierea la necesitățile societății informaționale. Autorul a ela-

borat un model de FPC a bibliotecarilor de perspectivă, acesta referindu-se la educația formală, nonformală și informală, incluzând și autodezvoltarea. Concluzionând că perspectivele FPC a bibliotecarilor se vor confrunta cu provocări și incertitudini, L. Povestca consideră că „durabilitatea sistemului de formare a bibliotecarilor trebuie să se afle în centrul atenției sistemelor de educație și formare ale țării și, totodată, să fie susținută activ de managementul superior al instituției bibliotecare” [4, p. 158];

- *Concluzii generale și recomandări* - conțin prezentarea succintă a rezultatelor obținute în lucrare, fiind menționate problemele rămase deschise și propunerile privind potențialele direcții de transformare a procesului în contextul integrării europene a Republicii Moldova;

Recomandările formulate de către autor au o destinație concretă și este important ca acestea să fie studiate și aplicate de factorii de decizie din domeniul administrativ și biblioteconomic, de prestatorii de FPC, de asociațiile nonguvernamentale de profil, de managerii bibliotecilor, de personalul de specialitate;

- *Bibliografia* – include 344 de descrieri bibliografice. Statutul profesional de bibliotecar al autorului ne permite să recomandăm acest compartiment ca model pentru o monografie: aranjarea descrierilor bibliografice, descrierea propriuzisă a resurselor utilizate (conform standardelor funcționale în perioada pregătirii lucrării). Este o sursă importantă de informare pentru profesioniștii din domeniul biblioteconomiei și științelor informării, contribuind la aprofundarea specificului temei;
- *Anexe (7 anexe)* - acestea au o dublă importanță pentru monografie: completează și servesc drept suport pentru confirmarea concluziilor și recomandărilor, dar pot fi aplicate ca modele de prestatorii de instruirii (de ex., centrele biblioteconomice) în scopul realizării cercetărilor sociologice, intervievării actanților (manageri de bibliotecă, reprezentanți ai administrației publice locale) asupra îmbunătățirii FPC.

Lucrarea Liliesi Povestca este realizată conform cerințelor valorice, cu o structură elegantă, prezentând un echilibru între exprimarea clară, accesibilă și inteligentă a textului. De fapt, lucrarea o reprezintă pe Lilia Povestca ca cercetător, ca persoană, ca manager: ordonată, meticuloasă, cu argumente pentru cazuri concrete, cu spirit convingător de analiză și sinteză...

Monografia „Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova: starea de fapt și perspective” este o cercetare calitativă. Merită apreciat și sprijinul BNRM pentru editarea și promovarea lucrării.

În concluzie, formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci joacă un rol important atât din punct de vedere profesional, cât și personal. Lumea fiind într-o continuă schimbare, include la ordinea zilei cuvântul și conceptul „adaptabilitate”. Formarea continuă este un drept al fiecărui bibliotecar, fiind, în același timp, și o obligațiune morală [3]. Conștientizarea importanței dezvoltării competențelor ca parte integrantă a unui parcurs profesional de succes este actuală atât pentru angajații din biblioteci, cât și pentru angajatori și alți actori ai procesului.

Referințe bibliografice:

1. AFANAS, Aliona. *Cultura învățării cadrelor didactice în contextul profesionalizării pedagogice*. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/156-162_14.pdf [accesat 2025-11-13].
2. GUȚU, Vladimir. *Andragogie*. Universitatea de Stat din Moldova. Chișinău, 2023. 280 p. ISBN 978-9975-62-580-7.
3. Lege cu privire la biblioteci: nr. 160 din 20 iulie 2017. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 301-315, art. 529. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139802&lang=ro# [accesat 2025-01-11].
4. POVESTCA, Lilia. *Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova: Starea de fapt și perspective*. Chișinău, 2025. 227 p. ISBN 978-9975-119-73-3.